

Zamiast zwracać się do sądu, warto spróbować rozstrzygnąć spór drogą mediacji. Mediacja jest alternatywną metodą rozstrzygnięcia sporów (ADR), w ramach której mediator pomaga stronom sporu osiągnąć porozumienie. Grecki rząd i pracownicy wymiaru sprawiedliwości są świadomi korzyści płynących z mediacji.

#### Z kim należy się skontaktować?

Usługi mediacji w Grecji świadczą następujące organy:

Zgodnie z ustawą nr 4640/2019 (*Dziennik Urzędowy z 2019 r. seria I nr 190*) transponującą dyrektywę 2008/52/WE mediatorem może być wyłącznie: a) absolwent studiów wyższych lub posiadacz równoważnego dyplomu wydanego przez renomowaną instytucję na szczeblu międzynarodowym, b) który odbył szkolenie dla mediatorów przeprowadzone przez organizatora szkoleń uznanego przez Centralną Radę ds. Mediacji lub który jest posiadaczem akredytacji wydanej przez organy innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej i c) który został akredytowany przez Centralną Radę ds. Mediacji oraz wpisany do rejestrów mediatorów. Osoba, która uzyskała stopień naukowy doktora lub równoważny zagraniczny dyplom w dziedzinie mediacji, nie musi odbywać dodatkowego szkolenia dla mediatorów prowadzonego przez organizatora szkoleń, aby uzyskać akredytację, i może przystąpić bezpośrednio do egzaminów akredytacyjnych. Osoby pełniące funkcję urzędników publicznych, urzędników na szczeblu samorządowym i urzędników sądowych lub pracowników podmiotów i instytucji prawnych podlegających przepisom prawa publicznego, a także czynni funkcjonariusze wymiaru sprawiedliwości lub urzędnicy publiczni nie mogą wykonywać zawodu mediatora. Urzędnicy publiczni i pracownicy podmiotów prawnych podlegających przepisom prawa publicznego mogą pełnić funkcję akredytowanych mediatorów wyłącznie w kontekście wykonywanej przez nich pracy i w celach związanych z tą pracą.

Kandydaci na mediatorów są egzaminowani przynajmniej dwa razy w roku przez komisję egzaminacyjną, której członków powołuje Centralna Rada ds. Mediacji. Egzaminy składają się z testów pisemnych i ustnych i obejmują również ocenę opartą na symulacjach.

Komisja egzaminacyjna decyduje o tym, gdzie, kiedy i w jaki sposób zostaną przeprowadzone egzaminy. Komisja przekazuje swoją decyzję licencjonowanym organizatorom szkoleń i publikuje ją na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości z co najmniej 30-dniowym wyprzedzeniem. Centralna Rada ds. Mediacji sporządza i prowadzi rejestry mediatorów w formie elektronicznej i publikuje następujące rejestry na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości: a) ogólny rejestr mediatorów, w którym figurują akredytowani mediatorzy z całego kraju wymieni w porządku alfabetycznym oraz b) szczegółowy rejestr mediatorów, w którym figurują akredytowani mediatorzy z rejonu właściwego dla danego sądu pierwszej instancji. Po egzaminach Centralna Rada ds. Mediacji akredytuje mediatorów i wpisuje ich do rejestrów mediatorów. Mediatorzy, którzy posiadali już akredytację w chwili wejścia w życie ustawy nr 4640/2019, zachowują ją.

**Ministerstwo Pracy, Zabezpieczenia Społecznego i Dobrobytu** świadczy usługi publiczne, dzięki którym pracownik może zażądać przeprowadzenia urzędowego wysłuchania w sporze dotyczącym zatrudnienia. Stosowne postępowanie prowadzi inspekcja pracy (Επιθεώρηση Εργασίας). Inspektor mający wiedzę specjalistyczną w danym zakresie wyznacza termin wysłuchania pracodawcy w celu wyjaśnienia jego stanowiska. Wysłuchanie takie jest niezależne od postępowania sądowego.

**Rzecznik Praw Konsumentów** (Συνήγορος του Καταναλωτή) jest niezależnym organem podlegającym Ministerstwu Rozwoju Regionalnego i Konkurencyjności. Rzecznik jest organem pozasądowym, który rozstrzyga polubownie spory konsumenckie oraz organem doradczym współpracującym z rządem w celu rozwiązywania problemów w dziedzinach objętych jego kompetencjami. Rzecznik nadzoruje również **radę ds. polubownego rozstrzygnięcia sporów** (Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού) lokalnych rad prefektury (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις), które mogą podjąć działania, jeżeli nie toczy się równoległe postępowanie sądowe.

#### W jakich dziedzinach dopuszcza się korzystanie z mediacji lub jest ona najbardziej rozpowszechniona?

Procedura mediacji może obejmować aktualne lub przyszłe spory cywilne i gospodarcze o charakterze krajowym lub transgranicznym, o ile zainteresowane strony są uprawnione do rozstrzygnięcia kwestii będącej przedmiotem sporu zgodnie z przepisami prawa materialnego.

Ponadto następujące spory prywatne rozstrzyga się w toku postępowania mediacyjnego pod rygorem niedopuszczalności wytoczenia powództwa: spory między właścicielami piętér lub lokali wynikające ze stosunków własności do poszczególnych piętér, spory wynikające z charakteru prostych i złożonych stosunków własności do nieruchomości wielopiętrowych, spory między osobami zarządzającymi nieruchomościami jedno- i wielopiętrowymi a właścicielami poszczególnych piętér, lokali i nieruchomości wielopiętrowych, a także spory wchodzące w zakres przepisów art. 1003–1031 kodeksu cywilnego;

spory dotyczące roszczeń odszkodowawczych z tytułu wszelkiego rodzaju uszkodzeń samochodów między osobami uprawnionymi do dochodzenia odszkodowania lub ich następcami prawnymi a osobami odpowiedzialnymi za szkodę lub ich następcami prawnymi, a także spory dotyczące roszczeń w ramach umowy ubezpieczenia samochodu między zakładami ubezpieczeń a ubezpieczającymi lub ich następcami prawnymi, chyba że zdarzenie wywołujące szkodę doprowadziło do śmierci lub uszczerbku na zdrowiu;

spory dotyczące opłat, o których mowa w art. 622A kodeksu postępowania cywilnego;

spory rodzinne, z wyjątkiem sporów, o których mowa w art. 592 ust. 1 lit. a), b) i c) kodeksu postępowania cywilnego;

spory dotyczące roszczeń odszkodowawczych zgłaszanych przez pacjentów lub ich bliskich przeciwko lekarzom z tytułu szkód wyrządzonych w toku wykonywania zawodu lekarza;

spory z tytułu naruszenia praw do znaków towarowych, praw patentowych oraz praw do wzorów lub modeli przemysłowych;

spory wynikające z umów dotyczących transakcji giełdowych.

W dziedzinie prawa pracy i w celu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich, co opisano powyżej.

W sprawach, których stroną są ofiary przemocy domowej (ustawa nr 3500/2006).

w przypadku pewnych przestępstw określonych w ustawie nr 3094/2010.

#### Czy istnieją szczególne zasady, do których należy się zastosować?

- W sporach, o których mowa w ustawie nr 4640/2019, mediację uznaje się za dopuszczalną w następujących przypadkach:

jeżeli strony zdecydowały się na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego po wystąpieniu sporu;

jeżeli strony zostaną wezwane do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego i wyrażą zgodę na udział w takim postępowaniu;

jeżeli organ sądowy innego państwa członkowskiego nakazał przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, a skorzystanie z mediacji w danym przypadku pozostaje bez uszczerbku dla moralności i porządku publicznego;

jeżeli przeprowadzenie mediacji jest wymagane na mocy obowiązujących przepisów;

jeżeli w umowie pisemnej zawartej między stronami przewidziano klauzulę dotyczącą mediacji.

– Sąd rozpoznający spór prywatny, w przypadku którego dopuszcza się możliwość przeprowadzenia mediacji, może – na dowolnym etapie postępowania i w stosownych przypadkach – dokonać swobodnej oceny wszystkich okoliczności sprawy, wezwać strony do udziału w postępowaniu mediacyjnym i rozstrzygnąć spór. Jeżeli strony wyrażą na to zgodę, odpowiednią umowę pisemną załącza się do protokołu rozprawy sądowej. W takim przypadku sąd jest zobowiązany odroczyć rozprawę do dnia przypadającego po upływie co najmniej trzech miesięcy i nie więcej niż sześciu miesięcy od pierwotnego terminu rozprawy, nie wliczając okresu przerwy wakacyjnej. Wywołuje to takie same skutki jak w pozostałych przypadkach przystąpienia do mediacji w sytuacji, gdy postępowanie było już w toku. Jeżeli strony lub jedna ze stron są reprezentowane przed sądem przez zastępcę procesowego, udzielone przez nie pełnomocnictwo obejmuje również zgodę na poddanie sporu mediacji.

– Objęcie sporu na gruncie prawa prywatnego postępowaniem mediacyjnym nie wyklucza możliwości zastosowania środka tymczasowego w odniesieniu do tego sporu zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego. Sędzia wydający postanowienie o zastosowaniu środka tymczasowego może – zgodnie z art. 693 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego – wyznaczyć termin na wytoczenie powództwa w sprawie głównej, który nie może być jednak krótszy niż trzy miesiące.

– Prokurator działający przy sądzie pierwszej instancji (*Εισαγγελέας Πρωτοδικών*), w ramach pełnionych przez siebie obowiązków i zgodnie z art. 25 ust. 4 lit. a) ustawy nr 1756/1988 (Dziennik Urzędowy z 1988 r. seria I nr 35), jest uprawniony do zalecenia stronom, aby w miarę możliwości skorzystały z mediacji.

– Strony są zobowiązane wyrazić zgodę na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego zgodnie z przepisami materialnego prawa zobowiązań oraz opisać kwestię będącą przedmiotem tego postępowania.

– Strony uczestniczą w postępowaniu mediacyjnym wspólnie ze swoimi pełnomocnikami procesowymi, z wyjątkiem sporów konsumenckich i drobnych sporów, w przypadku których dopuszcza się możliwość osobistego udziału stron w mediacji. Za zgodą stron i mediatora w postępowaniu może również uczestniczyć osoba trzecia, jeżeli zostanie to uznane za konieczne.

– Mediatora wyznaczają strony lub osoba trzecia wybrana przez wszystkich uczestników postępowania mediacyjnego, uwzględniając centra mediacji. Postępowanie mediacyjne odbywa się z udziałem jednego mediatora, chyba że strony uzgodnią na piśmie, że ma w nim uczestniczyć więcej niż jeden mediator.

– O terminie, miejscu i innych szczegółach przebiegu postępowania mediacyjnego decyduje mediator w porozumieniu ze stronami. Jeżeli obydwie strony i mediator nie mogą stawić się osobiście w tym samym miejscu i czasie, mediację można przeprowadzić w drodze telekonferencji, korzystając z komputera lub innego systemu telekonferencyjnego dostępnego dla pozostałych uczestników sporu.

– Przy wykonywaniu powierzonych im obowiązków mediatorzy komunikują się z każdą ze stron postępowania i spotykają się z każdą z nich z osobna albo z obydwiema łącznie. Mediator nie może przekazywać informacji uzyskanych podczas spotkań z jedną stroną drugiej stronie bez zgody strony, która przekazała te informacje.

– Postępowanie mediacyjne ma co zasady charakter poufny, nie sporządza się z niego żadnych protokołów i należy je przeprowadzać przy zapewnieniu zachowania jego poufności, chyba że strony postanowią inaczej. Przed wszczęciem postępowania mediacyjnego wszystkie zaangażowane strony są zobowiązane potwierdzić na piśmie, że zachowają przebieg postępowania w poufności. Ten sam obowiązek spoczywa również na wszystkich osobach trzecich biorących udział w postępowaniu. Jeżeli strony wyrażą taką wolę, mogą zobowiązać się na piśmie do zachowania poufności treści potencjalnej ugody wypracowanej w toku mediacji, chyba że ujawnienie ugody jest konieczne w celu jej wykonania zgodnie z art. 8 ust. 4 lub jest podyktowane względami porządku publicznego.

– W przypadku wniesienia sporu do sądu lub poddanie go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego mediator, strony, ich pełnomocnicy procesowi oraz osoby, które w jakikolwiek sposób uczestniczyły w postępowaniu mediacyjnym, nie będą przesłuchiwane w charakterze świadków i nie będą mogły ujawniać informacji uzyskanych w toku postępowania mediacyjnego ani informacji związanych z tym postępowaniem, a w szczególności powoływać się na treść dyskusji prowadzonych przez strony, składanych przez nie oświadczeń i wnieszonych przez nie wniosków, jak również poglądów mediatora, chyba że będzie to konieczne ze względów porządku publicznego, przede wszystkim w celu zapewnienia ochrony małoletnich lub zapobieżenia jakimkolwiek ryzyku naruszenia integralności cielesnej osoby lub ryzyku wywarcia niekorzystnego wpływu na jej zdrowie psychiczne.

– Podczas wykonywania swoich obowiązków mediatorzy ponoszą odpowiedzialność cywilną wyłącznie z tytułu umyślnego naruszenia przepisów.

#### **Praktyczne zastosowanie alternatywnych metod rozstrzygania sporów (ADR)**

Jedyną metodą alternatywnego rozstrzygania sporów uznaną w Grecji za funkcjonującą jest arbitraż:

Zgodnie z art. 99 i nast. greckiego kodeksu postępowania upadłościowego mediatora można wskazać do celów postępowania dotyczącego transakcji na wniosek osoby fizycznej lub prawnej złożony w sądzie ds. upadłości (*πτωχευτικό δικαστήριο*).

Sąd ds. upadłości stwierdza ważność wniosku i może wyznaczyć mediatora wybranego z listy biegłych. Zadaniem mediatora jest doprowadzenie do zawarcia ugody pomiędzy dłużnikiem a (określoną prawnie) większością wierzycieli w celu zapewnienia dalszego funkcjonowania spółki dłużnika. Mediator może zwrócić się do instytucji kredytowej lub finansowej o jakiegokolwiek informacje dotyczące działalności gospodarczej dłużnika, co może być korzystne, by postępowanie mediacyjne zakończyło się powodzeniem.

Jeżeli nie uda się zawrzeć ugody, mediator niezwłocznie informuje o tym prezesa sądu, który wszczyna postępowanie w sądzie ds. upadłości. Rola mediatora kończy się na tym etapie.

#### **Informacje i kształcenie**

Centralna Rada ds. Mediacji odpowiada za rozpatrywanie wszelkich kwestii związanych z funkcjonowaniem instytucji mediacji.

W razie potrzeby Centralna Rada ds. Mediacji może ustanawiać komisje w celu sprawnego rozstrzygnięcia i badania kwestii wynikających z stosowania ustawy nr 4640/2019. W skład wymienionych wyżej komisji wchodzi członkowie Centralnej Rady ds. Mediacji, przy czym nie wprowadzono żadnych ograniczeń dotyczących zasiadania w więcej niż jednej komisji. Komisje te mają wyraźne upoważnienie Centralnej Rady ds. Mediacji do podejmowania ostatecznych decyzji w powierzonych im sprawach, chyba że przepisy ustawy nr 4640/2019 wyraźnie stanowią, że ostateczną decyzję w tych sprawach podejmuje Centralna Rada ds. Mediacji na sesji plenarnej.

W każdym przypadku Centralna Rada ds. Mediacji musi składać się z czterech komisji wybieranych na dwuletnią kadencję, które mają następujące obowiązki:

Komisja ds. Rejestru Mediatorów odpowiada za prowadzenie rejestrów mediatorów, za wszelkie istotne kwestie związane z prowadzonymi rejestrami lub wydawanie dotyczących ich aktów, a także za gromadzenie rocznych sprawozdań z działalności;

Komisja ds. Etyki i Kontroli Dyscyplinarnej odpowiada za wywiązywanie się przez mediatorów z obowiązków wynikających z ustawy nr 4640/2019 oraz za stosowanie przepisów dyscyplinarnych i nakładanie kar;

Komisja ds. Kontroli Organizatorów Szkoleń odpowiada za wszelkie kwestie dotyczące organów prowadzących szkolenia dla mediatorów;

Komisja Egzaminacyjna odpowiada za przeprowadzanie egzaminów pisemnych i ustnych oraz ocenę mediatorów w celu przyznania akredytacji.

**Organizatorem szkoleń („organizator”) dla mediatorów, działającym na podstawie licencji wydanej w drodze specjalnej, uzasadnionej decyzji Centralnej Rady ds. Mediacji, jest:**

Organizatorem szkoleń („organizator”) dla mediatorów, działającym na podstawie licencji wydanej w drodze specjalnej, uzasadnionej decyzji Centralnej Rady ds. Mediacji, jest:

A. osoba prawna podlegająca przepisom prawa prywatnego, którą może ustanowić:

jedna izba adwokacka lub wspólnie ich większa liczba,

jedna izba adwokacka lub ich większa liczba w ramach partnerstwa z organami lub izbami naukowymi, edukacyjnymi lub zawodowymi.

W przypadkach a) i b) możliwe jest partnerstwo z wiarygodnym i uznanym na poziomie międzynarodowym zagranicznym organizatorem szkoleń posiadającym doświadczenie w dziedzinie szkoleń w zakresie mediacji oraz, bardziej ogólnie, alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów lub prowadzenia mediacji;

B. ośrodek edukacji i uczenia się przez całe życie (KEDIVIM) w ramach instytucji szkolnictwa wyższego realizujący odpowiedni program nauczania, którego działalność regulują wyłącznie obowiązujące przepisy dotyczące działalności instytucji szkolnictwa wyższego, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów ustawy nr 4640/2019 w odniesieniu do kwalifikacji osób prowadzących szkolenia w zakresie mediacji oraz minimalnej liczby osób prowadzących szkolenia i uczestników;

C. osoba fizyczna lub osoba prawna ustanowiona zgodnie z obowiązującym prawem greckim lub prawem państwa członkowskiego, której główna działalność polega na organizowaniu szkoleń w zakresie mediacji i innych alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów.

**Jakie są koszty mediacji?**

Wynagrodzenie mediatora ustala się dowolnie w drodze pisemnej umowy między mediatorem a stronami.

W przypadku braku pisemnej umowy wysokość wynagrodzenia mediatora ustala się w następujący sposób: a) jeżeli mediacja jest obowiązkowa, strona występująca o przeprowadzenie mediacji wypłaca mediatorowi z góry kwotę 50,00 euro tytułem opłaty za obowiązkową sesję wstępną. Strony ponoszą tę opłatę w równych częściach. W przypadku wytoczenia powództwa przed sąd strona postępowania, która nie stawiała się na mediację pomimo otrzymania wiążącego wezwania lub która nie uiszczała kwoty należnej mediatorowi z tytułu obowiązkowej sesji wstępnej, ma obowiązek – na podstawie art. 176 i nast. kodeksu postępowania cywilnego – zapłacić pełnej kwoty uiszczonych przez stronę występującą o przeprowadzenie mediacji za obowiązkową sesję wstępną. Kwotę tę uznaje się za koszty sądowe niezależnie od wyniku postępowania sądowego; b) minimalna opłata za każdą godzinę mediacji po odbyciu obowiązkowej sesji wstępnej wynosi 80,00 euro, przy czym strona ponosząca tę opłatę w równych częściach. Mediator ma obowiązek przedstawić stronom pełne informacje na temat sposobu, w jaki jest wynagradzany.

**Czy ugoda zawarta w wyniku mediacji może być egzekwowana?**

Po postępowaniu mediacyjnym protokół z mediacji jest podpisywany przez mediatora, strony i ich pełnomocników. Jeżeli postępowanie mediacyjne nie zakończy się ugodą, protokół z mediacji może być podpisany tylko przez mediatora. Każda ze stron może w dowolnej chwili złożyć protokół ugody w sekretariacie sądu właściwego rzeczowo lub miejscowo i w którym toczy się lub ma zostać wszczęte postępowanie w sprawie. Po złożeniu w sądzie protokołu z mediacji pozew dotyczący tego samego sporu jest niedopuszczalny w zakresie, w jakim jego przedmiot jest objęty ugodą między stronami, a wszelkie toczące się postępowania sądowe zostaną zakończone.

Z chwilą złożenia w sekretariacie właściwego sądu protokołu z mediacji staje się tytułem wykonawczym, jak przewidziano w art. 904 ust. 2 lit. c) kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Sędzia lub prezes właściwego sądu wydaje nieodpłatnie odpis tego dokumentu.

Jeżeli zamieszczona w protokole z mediacji ugoda zawiera również postanowienia odnoszące się do czynności prawnych, które z mocy prawa wymagają formy aktu notarialnego, konieczne będzie sporządzenie odpowiednich aktów notarialnych. W tym przypadku zastosowanie mają przepisy regulujące sporządzanie takich aktów notarialnych i ich transkrypcji.

Zgodnie z art. 293 ust. 1 lit. c) kodeksu postępowania cywilnego protokół z mediacji, po jego złożeniu w sekretariacie właściwego sądu, może posłużyć jako akt prawny na potrzeby wpisania lub wykreślenia hipoteki.

Pisemne zawiadomienie stron przez mediatora o obowiązkowej sesji wstępnej lub wyrażenie zgody na dobrowolne skorzystanie z postępowania mediacyjnego przewidzianego w art. 5 zawieszają bieg terminów zawitych i terminów przedawnienia dotyczących dochodzenia roszczeń i praw, jeżeli bieg takich terminów już się rozpoczął zgodnie z przepisami prawa materialnego, a także terminów procesowych określonych w art. 237 i 238 Kodeksu postępowania cywilnego na czas trwania postępowania mediacyjnego.

Nie naruszając przepisów art. 261, 262 i 263 kodeksu cywilnego, bieg zawieszonych terminów zawitych i terminów przedawnienia dotyczących dochodzenia roszczeń i praw na mocy prawa materialnego wznawia się w dniu następującym po sporządzeniu protokołu o niemożności podpisania ugody lub w dniu następującym po dacie doręczenia przez jedną ze stron stronie przeciwnej lub mediatorowi oświadczenia o wycofaniu się z mediacji, lub w dniu następującym po zakończeniu postępowania mediacyjnego lub jego umorzeniu w jakikolwiek sposób.

**Powiązane strony**

[Izba Adwokacka w Atenach](#)

[Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych](#)

[Rzecznik Praw Konsumentów](#)

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Greckie Centrum Mediacji i Arbitrażu](#)

Ostatnia aktualizacja: 13/12/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.